

ÇMIMET DHE TREGJET E PRODUKTEVE BUJQËSORE

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave të Jetës dhe Mjedisit
Titulli i lëndës:	Çmimet dhe Tregjet e Produkteve Bujqësore
Programi:	Agrobiznes
Niveli:	Bachelor
Statusi lëndës:	Obligative (O)
Viti i studimeve:	Viti 3 / Semestri 5
Numri i orëve në javë:	2 + 2
Vlera në kredi – ECTS:	6 ECTS
Koha / lokacioni:	Do të shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Asoc. Dr. Kushtrim Braha
Të dhënat kontaktuese:	kushtrim.braha@uni-prizren.com; +383 49 531 537
Përshkrimi i lëndës:	<p>Ky kurs është i dizajnuar t'i shërbej studentëve si hyrje në njohjen e tregjeve bujqësore dhe strategjitë e vendosjes së çmimeve. Ky kurs shqyrton modelet e tregjeve në konkurrencën e plotë (kërkesa, oferta, gjendja e ekuilibrit), konkurrencën jo të plotë (monopoli, oligopoli, konkurrenca monopolistike, teoria e lojës, përqendrimi i tregut), përcaktimin e çmimit në struktura të ndryshme të tregut dhe diskriminimin e çmimit. Njëkohësisht, lënda trajton edhe faktorët që përcaktojnë çmimet e produkteve bujqësore, metodat e përcaktimit të çmimeve të produkteve bujqësore, marzhet e marketingut, cilësinë dhe roli e saj në vendosjen e çmimit, sistemet e menaxhimit të cilësisë në bujqësi, variacionin e çmimit në kohë dhe hapësirë dhe teknikat e kërkimit dhe analizës së sjelljes së konsumatoreve.</p>
Qëllimi i lëndës:	<p>Qëllimi i këtij kursi është t'i mësoj studentët me funksionimin e tregjeve në kushtet e konkurrencës së plotë dhe asaj jo të plotë, përfshirë të gjitha strukturat përkatëse të tregut, duke vënë theksin tek konkurrenca jo e plotë si një strukturë mbizotëruese në praktikë. Kjo lëndë u ofron studenteve njohuri bazë edhe mbi disa elemente jo shumë të njohur për ata, siç janë tregjet e së ardhmes, teoria e lojës dhe teknikat e analizës së sjelljes së konsumatorëve.</p>
Rezultatet e të nxënit:	<p>Pas përfundimit të kursit, studentët do të jetë në gjendje të:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Njohin të gjithë elementët që ndikojnë dhe duhet të merren parasysh në përcaktimin e çmimit të produkteve bujqësore. ▪ Identifikojnë dhe kuptojnë format e ndryshme të strukturave të tregut. ▪ Njohin metodat e ndryshme të vendosjes së çmimit, si dhe për tu trajnuar të përcaktojnë se cila metodë mund të përdoret në kushte të veçanta. ▪ Kuptojnë logjikën e variabilitetit të çmimit në kohë dhe hapësirë. ▪ Kuptojnë tregjet e së ardhmes dhe avantazhet e tyre në drejtim të uljes së rreziqeve të tregut. ▪ Kuptojnë filozofinë e sjelljes së konsumatorit dhe teknikat themelore për të analizuar këtë sjellje.

Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)			
Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	2	15	30
Ushtrime teorike/laboratorike	2	15	30
Punë praktike	1	3	3
Kontaktet me mësimdhënësin (konsultimet)	1	15	15
Ushtrime në teren	1	3	3
Kollokviume, seminare	2	2	4
Detyra të shtëpisë	1	13	13
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	15	30
Përgaditja përfundimtare për provim	2	8	16
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim final)	2	2	4
Projektet, prezentimet etj.	2	1	2
Totali			150 orë (6 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime, diskutime, konsultime, projekte kursi, detyra shtëpie, kollokviume, provimi përfundimtar.		
Metodologjia e vlerësimit:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vijueshmëria e rregullt dhe aktive: 10%, ▪ Provimi i ndërmjetëm (kollokviumi): 20%, ▪ Projekti i kursit: 10%, ▪ Provimi final: 60%. 		
Literatura			
Literatura primare:	<p>Hudson D. (2007). Agricultural markets and prices. Blackwell Publishing.</p> <p>Tomek W. dhe Robinson K. (2003). Agricultural product prices, Cornell University Press, 4th ed.</p> <p>Ferries J. (1998). Agricultural prices and commodity market analysis. WCB – McGraw-Hill, New York.</p>		
Literatura shtesë:	Varian H. (1992). Microeconomic analysis. third edition. WW Norton and Company, New York.		

Plani i dizajnuar i mësimi:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
Java e parë:	Hyrje në tregjet e produkteve bujqësore.	Shpërndarja e temave të projekteve seminarike.
Java e dytë:	Raporti ndërmjet kërkesës dhe çmimit të produkteve bujqësore në kushtet e konkurrencës së plotë.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së parë të ligjëratave.
Java e tretë:	Raporti ndërmjet ofertës dhe çmimit për produktet bujqësore në kushtet e konkurrencës së plotë.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së dytë të ligjëratave.

<i>Java e katërtë:</i>	Monopoli dhe diskriminimi në çmim.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së tretë të ligjëratave.
<i>Java e pestë:</i>	Oligopoli dhe teoria e lojës në kushtet e konkurrencës jo të plotë.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së katërtë të ligjëratave.
<i>Java e gjashtë:</i>	Konkurrenca monopolistike në kushtet e konkurrencës jo të plotë.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së pestë të ligjëratave.
<i>Java e shtatë:</i>	Karakteristikat dhe faktorët determinues të çmimeve bujqësore.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së gjashtë të ligjëratave.
<i>Java e tetë:</i>	Provimi i ndërmjetëm (Kollokviumi).	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së shtatë të ligjëratave.
<i>Java e nëntë:</i>	Metodat e përcaktimit të çmimeve të produkteve bujqësore.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së tetë të ligjëratave.
<i>Java e dhjetë:</i>	Marzhet e marketingut dhe diferencat e çmimeve të lidhura me cilësinë.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së nëntë të ligjëratave.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Variacioni i çmimit në hapësirë dhe kohë.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së dhjetë të ligjëratave.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Raportet e çmimeve në tregjet e të ardhmes për produktet bujqësore.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së njëmbëdhjetë të ligjëratave.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Teknikat e kërkimit dhe analizës së sjelljes së konsumatorëve.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së dymbëdhjetë të ligjëratave.
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Politikat qeveritare dhe ndikimi i tyre në vendosjen e çmimeve të produkteve bujqësore.	Detyra kursi, kuize dhe raste studimore të zgjedhura nga tema e javës së trembëdhjetë të ligjëratave.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Prezantimi i projekteve semestrale.	Prezentimi i projekteve semestrale.

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

- Studenti duhet të jetë i ndërgjegjshëm dhe të respektojë institucionin dhe Kodin e etikës.
- Studenti duhet të respektojë orarin e ligjëratave, ushtrimeve dhe të jetë i vëmendshëm.
- Studenti posedojë dhe paraqesë ID kartën në provime e ndërmjeme dhe provime përfundimtare,
- Gjatë hartimit të projekteve të kursit, studenti duhet t'i përmbahet udhëzimet e dhëna nga mësimitdhënësi.
- Gjatë orës së provimit është i ndaluar përdorimi i celularëve.